

De gewaande advocaat : kluchtspel

<https://hdl.handle.net/1874/36492>

DE
GEWAANDE
ADVOCaat,

KLUCHTSPÉL

Te AMSTERDAM,

By ALBERT MAGNUS, op de Nieuwen Dyk,
in den Atlas, by den Dam. 1685.

Met Privilegie.

C O P Y E

Van de

P R I V I L E G I E.

DE Staaten van Hollandt en Westvrielandt doen te weten. Als Ons vertoont is by de tegenwoordige Regenten van de Schouwburgh tot Amsterdam. Dat sy Supplianten sedert eenige Jaren herwaerts met hunne goede vrienden hadden gemaect en ten Tooneele gevoert verscheiden Wercken, soo van Treitspellen, Blyspelen als Kluchten, welke sy lieden nu geerne met den druck gemeen wilden maecten, doch gemerckt dat dese wercken door het nadrukken van anderen, veel van haer luyster, soo in Tael als Spelkonst soudén komen te verliezen, ende alsoo sy Supplianten hen berooft soudén sien van hun bysonder ooghwit om de Nederduytsche Tael en de Dichtkonst voort te setten soo vonden sy hen gencootsaeckt, om daer inne te voorsien, ende hen te keeren tot Ons, onderdanigh verzoekende, dat Wy omme redenen voorsz. de Supplianten geliefden te verlenen Octroy ofte Privilegie, omme alle hunne wercken reets gemaect ende noch in 't licht te brengen, den tyt van vyftien Jaren alleen te mogen drucken en verkopen of doen drucken en verkopen, met verbot van alle anderen op seckere hooge peene daer toe by Ons te stellen ende voorts in communi forma. Soo is 't dat Wy de Zake en 't verzoek voorsz. overgemerckt hebbende, ende genegen wesen- de ter bede van de Supplianten, uyt Onse rechte wetenschap, Sou- veraine magt ende autoriteyt de selve supplianten geconsenteert, geaccordeert ende geoctroyeert hebben, consenteren, accorderen, ende Octroyeren mitsdesen, dat sy geduurende den tyt van vyftien eerst achter een volgende Jaren de voorsz. werken die reeds gedrukt zyn, ende die van tyt tot tyt door haer gemaect ende in 't licht gebracht sullen werden, binnen den voorsz. Onsen Landen alleen sullen mogen drukken, doen drukken, uytgeven en verkopen. Verbiedende daarom allen ende eenen yegelyken de selve werken naar te drukken ofte eldeis nae- gedrukt binnen den selve Onse Landen te brengen, uyt te geven ofte te verkopen; op de verbeurte van alle de naagedrukte; ingebragte ofte verkogte exemplaren, ende een boete van drie hondert guldens daer en boven te verbeuren, te appliceren een derde part voor den Officier die de calange doen sal, een derde part voor den Armen der Plaetse daer het casus voorvallen sal, ende het resterende derde part voor den Supplianten. Alles in dien verstaande, dat wy de Supplianten met desen Onsen Octroye alleen willende gratificeren tot verhoedinge van hare schade door het nadrukken van de voorsz. werken, daar door in geenige deelen verstaen, den inhoud van dien te Authoriseren ofte te aanvoueren, ende veel min de selve onder Onse protectie ende bescherminge, eenig meerder credit aensien ofte reputatie te geven, nemaer de Supplianten in cas daer in yets onbehoorlykx soude mogen influeren, alle het selve tot haren laste sullen gehouden wesen te verantwoorden; tot dien eynde wel expresselyk begerende, dat by aldien sy desen Onsen Octroye voor de selve Wercken sullen willen stellen, vaer van geene geabbrevieerde ende gecontraherde medrie sullen

mogen maken , nemaer gehouden sullen wesen het selve Oôtrooy in 't geheel ende sonder eenige Omissie daer voor te drukken ofte te doen drukken , ende dat sy gehouden sullen zyn een exemplaeer van alle de voorz. werken , gebonden ende wel geconditioneert te brengen in de Bibliothecq van onse Univerfiteyt tot Leyden , ende daer van behoortlyk te doen blyken. Alles op peene van het effect van dien te verliefen. Ende ten eynde de Supplianten desen Onsen consente en Oôtrooye mogen genieten als naer behooren : Laften wy allen ende eenen ygelyken die 't aengaen mach, dat sy de Supplianten van den inhoud van desen doen , laten en gedogen , rustelyk en volkomentlyk genieten en cesserende alle beletten ter contrazie. Gedaen in den Hage onder Onsen groten Zegele hier aen doen hangen den XIX Septembr. in 't jaer onses Heeren en Zaligmakers duyfent ses hondert vier en tachtig,

G. F A G E L,

Ter Ordonnantie van de Staten

S I M O N van B E A U M O N T.

De tegenwoordige R E G E N T E N van de S C H O U W - B U R G H , hebben het Recht van de bovenstaande Privilegie , voor dit Kluchtspél , vergunt aen A L B E R T M A G N U S , Bockverkoper tot Amsterdam.

In Amsterdam , den 1 Maert 1685.

V E R T O O N E R S .

JONKER BLYHERT. Vryer van Izabel.

IZABEL.

AUGESTYN. Vader van Izabel.

KARLOFIZI. Broeder van Augestyn.

HAAGSE BARENT.

SCHOUT.

MEYNDERT.

DIENDERS. Stom.

D E
 GEWAANDE
 ADVOCaat,
 KLUCHTSPÉL.

EERSTE TOONEEL.

BARENT.

Wyze: 'k Vong twee Meesjens, &c.

*Nd're leeren menschen zingen,
 Maar die konst die loopt om brood,
 Ik leer beesten klein en groot,
 Maar 't zyn ook geen wondre dingen,
 Want veel beesten hebben geest,
 En veel menschen worden beest.*

O! de Opera had hier wel gebleeven,
 Indien zy hadden maar gegeeven,
 Zoo weinig aan elk operist,
 Als ik geef, nou is 't haar gemist.
 Ziet die Kastraat, ter goeder trouwen,
 Kan ik met zes paar duiten houwen,
 Een volle week, en alle daag
 Loopt hy nog met een volle maag.
 Ik heb 'er twaalef, 't zyn koraalen,
 Die zingen gelyk Nagtegaalen,
 Maar als ik deezen oronbaar
 Gelcert heb, is myn troep heel klaar;

6 DE GEWAANDE ADVOCaat,

Kom, kom laat ik jou stem probeeren.
 Regt op je lyf wil jy regt leeren.
 Ziet dat's Be deur, en dat's Be mol.
 Zingt met my, ut, re, mi, fa, sol.
 Nog eens, kom wakker niet te kikken.
 Let op de nooten, op de snikken.
 Ik zal de maat slaan, repje ras.
 Zing jy superus, ik de bas.

Voize, Laat Louys de France, &c.

*Ut, re, mi, fa, sol, la la,
 Dat is regt een Opera,
 Zo zo, dat gaat heen,
 't Zal na deezen, veeter weezen,
 Zoo zoo, dat gaat heen,
 Ik ben Paris, jy Helcen.*

I W E D E T O O N E E L.

J O N K E R B L Y H A R T, B A R E N T.

JONKER.

W El Haagse Barent, dat is raar,
 Leert hier het eene beeft het aar?

BARENT.

Die eeuw, heer Jonker, is versleeten,
 Ik ben geen beeft meer moet je weeten.
 Ik leer nou beesten een voor een,
 Wil jy ook leeren 'k ben te vreen?
 Zoo ik dit beeft kan leeren klappen,
 Hoef ik geen Schoene meer te lappen.
 Wat kom jy hier doen uit den Haag?

JONKER.

Ik kom hier trouwen.

BARENT.

Maar aan een Weeuw, of aan een Vryster?

JON-

JONKER.

Wel Haagse Barend, ben jy byster,
Die flooten loop ik altyt mis,
Daar ymand in verdronken is.

BARENT.

Maar heeftze mannetjens met kraagen?

JONKER.

Geen Amstel Juffer kan behaagen,
Een Haagenaar, als door haar geld,
De Meyt is ryk, en wel gestelt,
Een eenig kind.

BARENT.

Maar wie zal 't weezen?

JONKER.

Dat staat in deeze brief te leezen.
In 't zwaantje naast het groene hek.

BARENT.

O, doet dat niet, de vaar is gek.

JONKER.

Daarlyd my weynig aan gelcegen,
't Geld kan de gekheyd overweegen.
De wysheyd loopt nou stom langs straat,
Het geld alleen heeft nou de praat.
De vrouwen die niet veel en weeten,
Die worden voor fluweel versleeten.
Maar is 't een huysken kuys en stiel?

BARENT.

Het is een hen die leggen wil.

JONKER.

Maar wie belet haar dan te trouwen?

BARENT.

Haar Vader, want die wil haar houwen.
De Vryers hier tot Amsterdam,
Agt hy te styf, te lomp, te lam,
Het moet een Haagenaartje weezen.

DE GEWAANDE ADVOCaat.

JONKER.

Heel goed, dan staat my niet te vreezen.
*k Ben een gebooren Haagenaar,
Gelyk je weet.

BARENT.

Dat is wel waar,
Maar daar zal veel aan jou ontbreeken,
Hy wil geen vryer hooren spreekken,
Of 't moet zyn een geleerde vent,
Een Advocaat, die wetten kent.

JONKER.

Maar hoor, zy is aan my verbonden
Door deeze brief, my toegezonden
Zelf van haar Vaders eigen hand,

BARENT.

Ik wed, dat hy de brief verbrand,
Wanneer hy komen zal te hooren,
Dat jy geen brief van Professoren
Hebt, die jou maakt tot Advocaat,
Want hy is gek, en opstinaat,
Jy zult hem nimmermeer believeen,
Al hadje hondert zulke brieven,
Maar trek naar Harderwyk, en laat,
Jou vaardig maaken Advocaat.
Want een blaauwbesse brief kan maaken
Dat jy zult aan zyn Dochter raaken.
Daarom vertrek vry daadlyk heer,
Komt over veertien daagen weer.

JONKER.

Ik zal die zothed hem verleeren,
Hy zal my zelf nog promoveeren
Tot Advocaat.

BARENT.

Ziet wat je doet.

JONKER.

De gekke zyn voor looze goed.

BARENT.

Daar komen na haar alle daagen,
 Wel meer als hondert vryers vraagen.
 Die roemen van haar groote magt,
 Of van haar rykdom, of geflagt,
 Door dat zoo meenigmaal te hooren,
 Leent hy aan niemand meer zyn ooren.
 Ten zy dat hy is Advocaat,
 Die hy dan door zyn Broeder laat,
 Of hy geleert is, ondervraagen,
 En deeze Broer is gek volflaagen.
 Die alle vryers 't zy wie 't zy,
 Schoon datze wyzer zyn als hy,
 Voor gekken uit maakt, dat zy fchroomen,
 Om nimmermeer weerom te komen.

JONKER

Wel ik weet raat voor zulk gebrek,
 'k Zal hem geneezen, met een trek.

BARENT.

Kan ik jou helpen wilt maar fpreeken,
 Jy weet ik kan de Haagfe ftreeken.

JONKER.

Verzeeker, maar blyft dicht by huis.

BARENT.

Ik breng maar deeze schoene t' huis.
 Dan kom ik weer, je moet niet vleijen,
 Hy laat hem daar door niet verleijen,
 Maak van jou flegten ftaat beklag.
 Zie daar, daar komt hy voor den dag.

DERDE TOONEEL.

JONKER, AUGESTYN.

JONKER.

't GEluk komt my zoo bly ontmoeten,
 Nu ik myn vriend u mag begroeten.

A 5

AUGE-

AUGESTYN.

Zyt gy myn vriend, hoe kan dat zyn?
Ik kenje niet.

JONKER.

Heer Augestyn.

'k Ben lang geweest uw vriend voor deezen.

AUGESTYN.

Ik zeg monfieur dat kan niet weezen,
Ik zag u nooyt, dat ik u zweer.

JONKER.

'k Zag u ook nimmermeer myn heer,
Maar ik had egter voor genoomen
Als vriend in huys, u by te koomen,
'k Moest aan u zelf een boodfchap doen.

AUGESTYN.

Die boodfchap kan ik ligt vermôen.

JONKER.

Weet dat myn Vaar een ryke Vrek was
En door zyn gierigheyd heel gek was,
Een Edelman van naam zeer groot,
Die my zyn goet liet, na zyn Dood.
Maar ik heb gelt, en goed, en haven,
Kort na zyn dood met hem begraaven.
Gelyk hy spaarde dag en nacht,
Heb ik het ook weer deur gebragt.
Vrou Venus ftal my door haar oogen,
En Bachchus door zyn lek're toogen,
Den teerling ende gladde kaart,
Verflonden, dat hy had gefpaart.
Zoo dat voor u ftaat t' uwer eeren,
Een vogel zonder neft of veeren.
Maar ik heb in dat vuyl gedrang,
Geleert veel konften van belang,
Ik heb veel deugden aangewonnen,
Die u myn heer behaagen kunnen.
Ik ben voorvegter laat en vroeg,

Zoo op de straat als in de kroeg.
 'k Roep al de Nikkers by haar naamen.
 Veel meer als al de moffen saamen.
 Ik lieg en spreek ook zelde waar,
 Ik ben een valsche dobbelaar.
 En wilt gy hooren wat voor Boeken,
 Het zyn, die ik ga onderzoeken,
 Het Boloneefche hontjen, dat
 Is een Juweel voor deeze stat.
 Dan Jonker Moezel, die voor deezen,
 In rang wou d'alder eerste weezen.
 't Vermaak des houwlyks, dat is lief,
 De Meyden duyvel, gaauwe Dief,
 De Haagse Ligtmis onzer tyen,
 Als ook de Franse minneryen,
 Ook de openhertige Juffrouw;
 De onkuyfche Hagea ontrouw,
 Bedurve Koopman, en verreezen
 Hipolites, wel waard te leezen.
 De biegt van 't huw'lyk, wel bekend
 Als ook de reuklooze Student.
 Al wie een Ligtmis tracht te weezen,
 Die moet voor al die Boeken leezen.
 O, die zyn noodig aan de jeugd.
 Zy leeren leeven zonder deugd.
 Nou weet ik andre braaf te knellen,
 Met het Baarlannen en Menellen.
 Met kinkenove pafedie,
 Ik speel nou regt al wat ik zie.

AUGESTYN.

Zoo, zoo.

JONKER.

Ik ga uyt beurze snijen,
 Ik mag geen cerbre maagden lyen,
 Ik ranse 's avons aan op straat,
 En zoo der my een tegen staat,

Die

DE GEWAANDE ADVOCaat,

Die laat de kap en diamanten,
 Met goude ringen en pandanten.
 Ik fteek, ik kerf, ik steel, ik buit,
 Ik gooy by nacht de glaazen uit.
 De kroegen weet ik op te schikken;
 Zoo; dat daar elk voor my moet schrikken.
 Ik ga in 't Schouwburg, met een roes,
 Daar raas ik als een dolle droes,
 Dat die zyn in de Bak gezeeten,
 Onmogelyk niet kunnen weeten
 Wat dat men speeld, door myn gerugt,
 Verandert Treurspel in een Klugt.
 Ik bruy myn waerelt wel met vreugde.

AUGESTYN.

Maak eens een end van al jou deugden.

JONKER.

Ik hoorde heeden van een Vrind,
 Als dat gy hebt een eenig kind,
 Van twintig jaar, met schoone leeden!
 Die gy wout graag ten Egt besteeden,
 Die gy zult geeven die haar trouwt
 Een heele halve ton met gout.

AUGESTYN.

Zoo is 't ook.

JONKER.

Maar myn ingewanden,
 Van liefde en trouw als Etna branden,
 Toen ik dat hoorde, want dat geld,
 Nam my terstont in zyn geweld.

AUGESTYN.

Gy zoud alleen om 't geld dan trouwen?

JONKER.

Wel zeker, want een wyf te houwen,
 Die kaalis, ô dat's al te gek,
 Dat is maar warmoes zonder spek!
 Al had jou Dochter neus nog ooren;

Zoo zou ze my nogtans bekooren,
 Als ik jou Dochter heb getrouwt,
 Hout haar by u, geeft my maar 't gout;
 Heer Augestyn, 'k moet regt uit spreken,
 My komt geen Wyf, maar geld t'ontbreken;
 Dat is alleen der Minnaars aas,
 Wie anders trouwt is zot en dwaas.
 Men trouwt uit liefde, maar och arme!
 Wie zal hem by de liefde warme?
 Uw Dochter was gelukkig heer,
 Dat zy my kreeg.

AUGESTYN.

Maar sint wanneer?

JONKER.

Hoe veilig zou uw geltje weezen.
 By my, daar elk een voor moet vreezen
 Geen dief, geen dobb'laar, nog geen hoer
 Zaagt gy uw daagen op myn vloer.
 Elk schuwt my als Kompaan de roover,
 Ik heb, voor hoer nog boef niet over.
 Ik kan de laagen, het geweld,
 En strikken die de waerelt stelt,
 Om maar d'onnoos'le meê te plaagen,
 Maar ik ben vry voor al die laagen.
 Dies ben ik ook verzeekert gy,
 Uw Dochter geeven zult aan my.
 Myn Snyer heeft de maat genoomen
 Van 't Bruigoms kleed, hy zal straks koomen,
 Hier met den Winkelier om 't geld,
 Dat hem zal worden toe geteld
 Van u, maar weet gy zult het trekken
 Van onze hoofd som, 't zal verstrekkèn,
 In mindring, als gy hebt gezegt,
 Van 't geen ge uw Dochter geeft ten Egt.
 Ook komt hier 't Brabants wyf van kanten,
 Den Juwelier, van Diamanten,

Om haar betaling, ik heb nou
 Het alles klaar tot onze trouw.
 Elk was geneegen my te borgen,
 Zoo dra ik zey dat ik op morgen,
 Zou trouwen met u Dochter.

AUGESTYN.

goet.

JONKER.

Myn knegt heeft reets, wie my in 't bloed
 Bestaan, genood, om tavond saamen,
 Tot uwent eens een dag te raamen
 Van onze trouw.

AUGESTYN.

Is dat het al,

Dat ik daar nou van hooren zal?

JONKER.

Ja daarom ben ik hier gekoomen.

AUGESTYN.

Nu gy die moeyten hebt genoomen,
 Zoo neemt de moeyte en gaet weer heen.
 Stel Snyer en zulk soort te vrêen.
 De Juwelier voorzyn pandanten
 En 't wyf uyt Brabant voor haar kanten,
 Myn Dochters hou'lyks gelt leyt klaar,
 En is gereed, maar niet voor haar.
 Zeg ook dat tavond uwe vrinden,
 By my geen eeten zullen vinden.
 Voor zulk een Vryer, met verlof,
 Als gy zyt, is het hier spit of.

JONKER.

Wel wat zal ik hier nog beleeven.

AUGESTYN.

Ik meen myn Dochter niet te geeven,
 Een die in zulke deugden leeft,
 Een die zyn goed verhinkelt heeft.
 Een die 't nu van de roof moet haalen,

Een

Een die derft borgen, niet betaalen ;
 Een pypen ftelder openbaar ,
 Een dief een valfe dobbelaar ,
 Een die niet doet als maagden kraaken,
 Al zulke vryers, moet ik wraaken.

JONKER.

Wel dat ftryt tegens alle reên.

AUGESTYN.

Gy hebt myn zin gehoord, gaa heen.

JONKER.

Myn heer ik heb het al geloogen ,
 Een eerlyk man ftaat voor uw ooggen,
 Een die gezet gematigt leeft ,
 Een die veel gelt en rykdom heeft.
 Een Heer , een Edelman gefchaapen ,
 'k Voer tien kwartieren in myn waapen.
 Een open helm heeft myn kasket ,
 Ik ben een Ridder Baronnet.

AUGESTYN.

Waarom dan 't eerfte niet verzwegen ?

JONKER.

Myn heer ik had bericht gekreegen ,
 Dat alle vryers een voor een ,
 Hier liepen wis een blaauwe fcheen.
 Die op haar deugd en rykdom roemen ,
 Dies dorft ik my niet eerlyk noemen.

AUGESTYN.

't Is waar, ik zie na geld nog eer ,
 Maar na geleertheid, dat is meer ;
 Geleertheid fchat ik boven allen ,
 De ftaat op eer en geld kan vallen ,
 Daar een geleert man blyft in ftaat ,
 Hoor , het moet zyn een Advocaat ,
 Zyt gy een Advocaat laat hooren ?

JONKER.

Neen.

AUGESTYN.

Wil my dan niet meer verstooren,
Hou my niet langer voor uw gek.

JONKER.

Ik zal gehoorzaam zyn.

AUGESTYN.

Vertrek.

VIERDE TOONEEL

JONKER, BARENT.

JONKER.

IK zal die gekheid u verleeren,
En Haagse Barent promoveeren.

BARENT.

Wel Jonker Blyhert is't niet regt,
Gelyk als ik u had gezegt,
Is hy niet gek in allen deelen?

JONKER.

Kom, jy moet nu voor vryer speelen;
Ik maakje daadlyk Advocaat;
Jy weet tot zulke zaaken raad.
Jy bent bekwaam voor wys te loopen.
Jy hebt de waereld braaf doorkroopen.

BARENT.

Wat moest ik doen, wat moest ik zyn?

JONKER.

Een Advocaat. Spreekje ook Latyn?

BARENT.

Myn heer gelyk u dat bekend is,
Zoo wel een lapper hier gewent is.
Maar sprak ik dat, was 't dan al wel?

JONKER

Hoor jy moet gaan na Izabel.
Kom steekje vaardig in de veeren.

BARENT.

Maar hebje ook Advocaate kleeren?

JONKER.

Zie datje een zwarte rok flegs huurt.

BARENT.

Goet, ik weet raad, hier in de buurt,
Woond Saar de uytdragfter, die voor deezen
Plagt heer Torquatus meyd te weezen,
Die heeft ten minften aan dien heer
Een rok verdiend, ja nog wel meer,
Maar hoor, ik dien myn naam te weeten.

JONKER.

Gy zult myn heer Barnardo heeten.

BARENT.

Barnardo, goet ik ben te vréen,
Zie daar ftapt heer Bernardo heen.
Ik zal gelyk een axter klappen.

JONKER.

Jy kent wat meer als ichoene lappen.

BARENT.

Maar Jonker Blyhert, met verlof,
Neem dog beleeft uw hoet eerst of,
Eer jy myn ampt noemt.

JONKER.

Zeg my waarom?

BARENT.

Dat is refpektum perzoonarum.
Weet dat Barnardus is Monfieur,
Of wel myn heer de Reprateur,
Het zyn voorwaar geen kleene zaken,
Veel ouwe dingen nieuw te maaken.

JONKER.

Ziet maar dat jy jou niet verpraat,
Zeg maar Ego fum Advocaat.
Die woorden zalje moeten weeten.

DE GEWAANDE ADVOGAAT;

BARENT.

Die woorden heb ik al vergeeten.

JONKER.

Ego sum Advocaat.

BARENT.

Hoe, wat?

JONKER.

Ego sum Advocaat.

BARENT.

Ik vat.

Het zal aan my nou niet ontbreeken;

JONKER.

Maar laat ik jou eerst hooren spreken,
Of jy op 't Prononfieren let.

BARENT.

Ego sum Advocaat.

JONKER.

Dat's net.

Geen Advocaat kan klaarder spreken.
Daar zal aan jou nou niets ontbreeken.

BARENT.

Nou ben ik niet verwondert, dat
Ik hier zie zweeven door de stad,
Geheele bosjens Advocaaten,
Nou weet ik mē geleert te praaten.
Ben ik waarachtig Advocaat?

JONKER.

Verzeeker, maar wanneer je gaat,
Zoo moetje staa'dig zien, en stappen
Als Advocaat, vol weetenschappen.

BARENT.

Ik weet tot zulke zaaken raad.

JONKER.

Zegt maar Ego sum Advocaat,
Op alles dat jou komt te vooren,
Jy zult die ouwe gek bekooren.

BARENT.

Maar ik wil weten hoe veel gy
My toelegt voor deez' snakery.

JONKER.

'k Zal u als gy het hebt bedreeven,
Tien silvre ducatonnen geeven.

BARENT.

Tien ducatonnen, dat 's goet geld;
Ik zal jou helpen als een held.

JONKER.

Gy moet niet blyven in gebreeken;
Ik ga de Vaar en Dochter spreken,
Gy zult myn Broeder zyn, gaa heen;
Maar komt haast weer.

BARENT.

Ik ben te vréen.

Jonker Blykert klopt aan de deur van Augestyn.

VYFDE TOONEEL.

JONKER, AUGESTYN.

JONKER.

MYn Heer, ik kom u nog eens spreken.

AUGESTYN.

Het moet u aan 't verstant ontbreken,
Of aan memory.

JONKER.

Gy spreekt regt.

AUGESTYN.

Weet gy niet watter is gezegt?
Toen gy uw aticheyd hebt genoomen,
Als dat gy nooit zoud weeder koomen,
Is 't u vergeeten? wel ik zeg
Vertrek, en blyf voor eeuwig weg.

JONKER.

Waarom ik weer kom, dat zyn zaaken;
Dic u gelukkig konnen maaken.

B 2

Myn

DE GEWAANDE ADVOCaat;

Myn Broeder, zynde een Advocaat,
 Geleert in de alderhoogsten graad,
 Die wysheid schaft als veel Doctoren,
 En Boeken schryft, naast Professooren,
 Is hier gekoomen, hy begeert,
 Dat gy hem met de naam vereert
 Van Schoonzoon, zoo 't u kan gevallen!

AUGESTYN.

Geleertheid schat ik boven allen.
 Maar flus waart gy een eenig kind,
 Hebt gy een Broer, ô dat 's verzind.

JONKER.

Dat zeid ik om uw gunst te krygen.
 Die vryt, die moet zoo veel verzwynen!

AUGESTYN.

Maar is hy al gelyk gy zegt?

JONKER.

Hy kent het Rooms en Duitse regt,
 Zyn gaven hebben geen gebreeken,
 Hy kan gelyk een engel spreken,
 En brengen wysheid in den Raad,
 Als Raadsheer en als Advocaat.
 Hy is een Sifero volflaagen,
 Hy kan hem als een hoov'ling draagen.
 Hy is in schoonheid een Adoon.

AUGESTYN.

Zoo dat zoo is, word hy myn Zoon,

JONKER.

Hy heeft, dit moet ik u verklaaren,
 Vier duizend guldens alle jaaren
 Om te verteeren, of nog meer.

AUGESTYN.

Heel goed, ô dat behaagt my zeer,
 Nooit kan het geld de koop verbreeken,
 Ik zal myn Dochter daar van spreken,
 Hoor Izabelle kom hier dra.

ZESDE FOONEEL.

IZABEL, AUGESTYN, JONKER.

IZABEL.

WAt'suw believeu heer Papa?

AUGESTYN.

Nu zult gy aan een Heer geraaken;
 Die ons zal zeer gelukkig maaken.
 't Is een geleert, wys Advocaat,
 Die als een Engel plyt en praat;
 In wysheid moet hem yder wyken,
 In schoonheid heeft hy geen gelyken.
 Hy is ook ryk, niet waar?

JONKER.

Gewis.

IZABEL.

Zoo deilt gy Jonker Blyhert mis?

AUGESTYN.

Dat is een loshoofd zonder oordeel,
 Aan deeze Heer doen wy groot voordeel,
 Want Jonker Blyhert uit den Haag,
 Vergeet het komen hier van daag
 Gelyk 't gezcid was, om te trouwen;
 Hy breekt zyn woord, wilt gy het houwen?

IZABEL.

Wel jy verandert als de wind.

AUGESTYN.

Hoor, dat versta jy niet myn kind.
 Maar 'k moest uw Broeders naam eerst weeten?

JONKER.

Barnardo, werd die heer geheeten,
 't Is heer Bernardo, die in 't land
 Vermaart is door zyn groot verstand;
 Als Raadsheer weet hy hem te draagen.

AUGESTYN.

Dat zal myn Dochter wel behaagen,

22 DE GEWAANDE ADVOCaat.

Zy eert met my alleen 't verstand.

JONKER.

Daar komt hy, geef hem vry de hand.

ZEVENDE TOONEEL.

IZABEL, AUGESTYN, JONKER, BARENT.

AUGESTYN.

Die Heer is wys, dat zal niet missen,
Dat kan ik aan zyn stappen gissen.
Zyn stadig zien en braaf gelaat,
Getuigt dat hy is Advocaat.

BARENT.

Myn Heer, indien gy zyt de Vader
Van Izabel, zoo kom ik nader,
En geef u myn geleerde hand.

JONKER.

Maar doet jou schootsvel aan een kant,
Belegt voorzichtig uwe zaaken.

BARENT.

Hy ziet of hy een paert wil maaken.
Die ouwe gek, ik word vervaerd.

AUGESTYN.

Myn kind, ik heb u wel bewaard.

BARENT.

Dat 's waar, want ik kan Schoenen lappen.

AUGESTYN.

Dat is een Heer vol wetenschappen.

JONKER.

Neem hem de hoed af, spreek dan voort
Latyn.

BARENT.

Ik kan geen enkel woord.
Hoe zaidje flus, dat moest ik weeten,
Het is my al den brui vergeeten,

JONKER.

Ego sum,

BARENT.

Nego sum, maar hoe meer?

JONKER.

Advocatus.

BARENT.

Ik ken het Heer.

Wie ik ben, lust u dat te hooren?

Ik ben een Advocaat gebooren.

Ego, Ego sum Advocaat,

En dat ook in de hoogste graat;

Niet als 'er veel zyn, neen verzeeker;

Die maar studeeren in de beker.

Ik weet de regels in het regt,

Gelyk als Plato heeft gezegt,

En Aristoteles beschreeven,

Dat 's my als in de pap gegeeven?

Maar hebt gy Seneca gekend,

Dat was een duvel van een vent,

Die deed de Turcken voor hem zwigten;

Hoor daar moet jy de hoed voor ligten.

Hy neemt hem de hoed af.

't Was myn Patroon, die ik ook vier,

Hoor Heer, dat is de mode hier.

AUGESTYN.

Die mode zou je moeten laten.

BARENT.

Dat is 't gebruik der Advocaaten;

Kent gy den Ridder Donquifiot,

Of gierge Warnar met zyn Pot,

Of 't meurse Besje leugenachtig.

AUGESTYN.

Myn Heer die ken ik niet waarachtig.

BARENT.

Of Pholiphemus, elks verdriet.

AUGESTYN.

Myn Heer ik ken hem zeker niet.

BARENT,

Of Alexander, waerelt winder?

AUGESTYN.

Myn Heer die ken ik nog veel minder.

BARENT.

Dat die nog leefden al te zaam,
 Zy sturven zonder roem en naam;
 Men zou haar naamen nimmer noemen.
 Maar elk zou heer Barnardo roemen;
 Dat is wel zeker, weet dat zy
 In wysheid kinders zyn by my.
 Ja Plato, Caro, al die Heeren,
 Die zouden by my komen leeren.
 Ik weet van alle ding het pit,
 Wat krachten in het pikdraad zit,
 Ik weet ook door myn weetenschappen,
 De scheeve Schoenen regt te lappen.

JONKER.

Myn Broeder mengelt als een snaak,
 Geleerde wysheid met vermaak.
 Die gaaf is hem als aangebooren.

BARENT.

Kan u myn Engel, dat bekooren?

AUGESTYN.

Spreekt gy veel taalen, net, en klaar?

BARENT.

Het Hollands als een Haagenaar.
 Ik laat my in het Frans zoo hooren,
 Gelyk een burger aan de Loire.
 De botte en platte Waalsche taal,
 Spreek ik gelyk een Luiker Waal.
 De Vlaamse deune kan ik zingen,
 Gelyk de oprechte Bruggelingen.
 Hans pigpags taal, die aan den Ryn,
 Spreek ik gelyk een Agripyn.
 Ik heb een pint Hebreuws gedronken;

Door

Door haar Rabynten ingefchonken,
 Van 't oude Griex steekt my de walg,
 Om dat haar P verbeelt een galg.
 Het Engels, kan ik grondig spreken,
 Zonder myn kaaken eens te breeken.
 Het Portugees, dat spreek ik glad,
 Uit Kolifensy, vatje dat.
 Ik heb een koffer me genomen,
 Vol nieuw Latyn van 't ouwe Romen,
 Een hoed vol heb ik maar, myn Heer,
 Op regt Kaldeeus, daar was niet meer.
 Ook spreek ik glad en zonder stooten,
 Gelyk een kinkel boer van Slooten,
 Van Ouderkerk en Amstelveen,
 Die taalen spreek ik heel gemeen.
 Uit deeze spraaken kan ik weeten,
 Als 't heet is datmen licht kan zweeten,
 Als 't kout is datmen loopt na 't vuur,
 Wanneer de druiven blyven zuur,
 Dat dan de wyn niet zoet kan vallen.
 Ik ben Magister boven allen,
 In veel Historien vermaart,
 Ik weet van 't vier Heemskinders paard,
 Al watze van zyn daaden schryven,
 Ik weet van Palmeryn de Olyven,
 Van Floris en van Blancie fleur,
 Die boeken ken ik deur en deur.

AUGESTYN.

Wat renten hebt gy in te komen?

BARENT.

Behalven 't gelt van Moeisen Oomen,
 Vier duizend guldens is myn staat.

AUGESTYN.

Aanstaande Schoonzoon, Advocaat,
 Wat wilt gy voor duwary geeven,
 Aan Izabelle.

BARENT.

By myn leeven,
Krygt zy de alwaardige Krispyn,
En na myn dood nog al het myn.

AUGESTYN.

Wat of hy met Krispyn mag meenen?

JONKER.

Dat is de grootste van zyn steenen,
't Is een juweel, gezet in 't goud,
Dat hy voor Izabelle houd.

AUGESTYN.

Maar Heer hebt gy ook wat kontanten;
Gereed, voor andre diamanten?

BARENT.

Neen niet een stuiver, ben je mal.

AUGESTYN.

Hoe, heeft u Broeder niet met al?

JONKER.

Hy heeft geen stuivers, is zyn zeggen;
Maar hy heeft ducatonnen leggen,
Wel twee dry duizend op zyn kant.

AUGESTYN.

Kom Izabelle ryk uw' hand.

IZABEL.

Maar Vader zal ik met hem paaren?

AUGESTYN.

Maar, zeg ik hier niet veel te maaren.

IZABEL.

Is hy al van een goed gerugt?

AUGESTYN.

Vangt deeze veugel in de vlugt.
Steek uit jou hand, jy zult hem trouwen.

IZABEL.

Ik hoop het zal jou tavond rouwen.
Maar och wat heeft hy aan zyn hand?

AUGESTYN.

AUGESTYN.

Zottin dat is een diamant.

BARENT.

Het is het hoosje voor het kerven
Van 't pikdraad.

JONKER.

Wel hy doet my sterven,

Die botten duivel. Hoord Juffrouw,
Als hy een pen versnyen zou,
Zoo heeft hy in zyn hand gesneeden;
Dat is 't verband.

AUGESTYN.

Wel dat heeft reeden.

Myn Heer, gy zult myn Schoonzoon zyn.

BARENT.

En jy myn Schoonvaar Augestyn.
Wat zal myn Engel vreugde raapen;
By my een Advocaat te slaapen.
Al waar gy gaat myn Engelin,
Zyt gy Mevrouw Advocatin.

AUGESTYN.

Ik ga myn Broeder hier eens haalen;
Want die spreekt alderhande taalen,
Om eens te hooren, of gy 't regt
Verstaat, gelyk gy hebt gezegt;
Want hebt gy logentaal gesproken;
Zoo is dees Huwlyx Band verbrooken.

BARENT.

Maar hoe is uw heer Broeders naam?

AUGESTYN.

't Is Karloffie, die de faam
Wel dry schoft werk geeft alle daagen;
Slegs met zyn gaaven om te draagen,
Voor hem staat de alderwyste stom,
Hy is Magister Artium.
'k Zweer, als gy voor hem zult verschynen;

Dat

Dat uw geleertheid zal verdwynen.
 ô Karloffie is een geest!

BARENT.

De zulke die bemin ik meest.
 En ik zal eens na huis toe stappen,
 Om een paar Schoenen af te lappen;
 En dan myn Huisraad altemaal
 Hier brengen uit myn groote zaal.
 Want wy zyn eens myn uitgelezen,
 En zoo moet ook ons Huisraad weezen.
 En gy myn Broeder, blyf, en praat
 Met Izabelle, die ik laat
 In u bewaring.

JONKER.

't Zal geschieden,
 Heer Broeder heeft maar te gebieden.

BARENT.

Vaar wel mon keur, vaar wel Papa.

AUGESTYN.

Vaar wel heer Schoonzoon keer tog dra.

ACHTSTE TOONEEL

IZABEL, JONKER.

JONKER.

Schoon Izabelle uw groot vermoogen;
 Strof my door uw bekoorlyke oogen,
 Gy hebt myn jeugdig hert doorgriest.
 Ach Izabelle ik ben verliest.
 Verschoon my dat ik met uw Vader
 Wat boert, ik hoop hem hier door nader
 Te brengen tot de reedlykheid.
 Hy heeft my u alleen ontzeit,
 Om dat ik ben, moet ik u derven
 Geen Advocaat, dit doet my sterven!

IZABEL.

Zoo doet hy yder dat is waar;

Tot myn verdriet en hertzeer, maar
 Wat zal ik doen, ik dagt voor deezen
 Eens Jonker Blyherts Bruid te weezen.
 Maar nu trouw ik tot myn bederf,
 Een zotten Advocaat, ik sterf.
 Uw Broeder zal, ik ben vol vreezen;
 Noch gekker als myn Vader weezen,
 Ach Jonker Blyhert, waar vertoeft
 Gy zoo lang, ach ik ben bedroeft.
 Zult gy u Vaders woord niet houwen?

JONKER.

Zoud gy met Jonker Blyhert trouwen?

IZABEL.

Die heeft myn Vaders woord en hand;
 O dat 's een Heer van groot verstand,
 En na dat hy my is beschreeven,
 Is hy een Hoov'ling, in wel leeven.
 Ik had gehoopt van deezen dag
 Dat hy hier komen zoude ach, ach.

JONKER.

Maar Izabelle laat my hooren,
 Waarom hebt gy myn Brôer verkooren;
 Daar gy waart Jonker Blyherts Bruid?

IZABEL.

Myn Vader scheyter tienmaal uyt,
 En tienmaal tienmaal alle daagen,
 Hy neemtze al aan die na my vraagen;
 Dat Advocaaten zyn, die hy
 Dan onderzoekt of zy
 Geleert zyn, maar myn Heer die allen
 Tot nog toe zyn te ligt gevallen.
 Gelyk ik hoop uw Broeder ook
 Verdwynen zal gelyk de rook.

JONKER.

Had Jonker Blyhert hier gekomen,
 Zou hy van hem zyn aangenoomen,

Tot

30 DE GEWAANDE ADVOCaat;

Tot Schoonzoon, na zyn Broeders raad,
Al was hy schoon geen Advocaat?

IZABEL.

O neen dat had hy niet te hoopen.

JONKER.

Gy zult het anders af zien loopen,
Gy word zyn Bruit nog deezen dag.

IZABEL.

Ik wensten heer, dat ik dat zag.
Hy is een heer van groot vermoogen.

JONKER.

Zie Jonker Blyhert voor uw oogen.
Zo ik betuyg met deeze Brief,
Zyt gy myn egt verknogte Lief,
Aan my, in eygendom gegeven,
Ik ben myn tweede ziel uw leeven;
Uw minnaar en uw Bruidegom.

IZABEL.

Myn Engel zyt hier wellekom;
Ay red my eenmaal uit de banden;
En strikken van myn Vaders handen.
Hy slingert my, zyn eenig kind,
Met trouwen als een dwarrelwind.

JONKER.

Hier is de rustplaats van uw zinnen;
Ik zal u eeuwig trou beminnen.

IZABEL.

Maar hoe zal 't met uw Broeder gaan?

JONKER.

Zaagt gy dat voor myn Broeder aan?
O neen, het is een van jou buuren,
't Is Haagse Barent.

IZABEL.

Watte kuuren?

Hoe onze Barent in die straat,
Gekleed gelyk een Advocaat?

Ik kan uw oogwit niet doorgronden.

JONKER.

Die heb ik na u toe gezonden,
Om maar te toonen hoe de schyn;
Verbeeld, veel dingen die niet zyn;
Veel menschen eeren deezer daagen;
De kleeren meer als die ze draagen.
Of eeren 't lichchaam om het kleed.

IZABEL.

Weet, dat ik nog uw wit niet weet.

JONKER.

Dit zal nu Haagse Barent leeren,
Hoe dat een gek door mooye kleeren
Te draagen, voor een wyze gaat,
Hoe 't kleed ook maakt een Advocaat;
Voor die de tytel maar wil draagen,
Gelyk m'er veel ziet deezer daagen.
En om uw Vader klaar en breed,
Die maar op 't Advocaate kleed
Verflingert schynt te zyn, door deeze
Bedriegeryen te geneezen.
Maar gy moet nog na myn besluit,
U draagen als myn Broeders Bruid.

IZABEL.

Ik zal my naar uw welbehaagen,
In dit vreemt voorval wyslyk draagen.

JONKER.

Verschoon myn al te stout bestaan,
De liefde heeft my dit geraan.
Ik ga uw Vader nog eens spreken,
Op dat we ons aanslag niet verbreeken;
Vaar wel myn Engelin tot flus.

32 DE GEWAANDE ADVOCaat,
NEGENSE TOONEEL.

BARENT, *met een Kruywagen en een Koffer.*

Wat moet een die de kost wil winnen,
In deeze waerelt al beginnen,
Ik ben lakey geweest, Soldaat,
Nou Lapper, Kruyer, Advocaat,
Dit laaften och, ik zou schier vreezen,
Zal nog het alderlegste weezen,
Dit leit my zeker inde zin,
Ik kruy nou regt het Rasphuis in,
Kourasie wats'er aan bedreeven,
'k Mag denken ik ben schaaap gebleeven,
Ik sluit voor zulken plok geen mond,
Tien ducatonnen 't is geen front.
Schoone Izabelle, doet maar open,
Ik zweet van 't kruyen en van 't loopen.

TIENDE TOONEEL.

BARENT, IZABEL.

BARENT.

Zyt van uw Bruydegom gegroet.

IZABEL.

Maar hoe? kruit gy uw eygen goed?

BARENT.

Weet dat al de Advocaaten kruyen,
Dat zal ik jou daar na beduyen,
Als jy myn wyf zyt, ik jou man,
Jy weet niet hoe ik kruyen kan,
Het zal jou wonder wel behaagen,
Want ik zal kruyen, jy zult draagen.

IZABEL.

Maar mag ik al jou Huisraat zien?

BARENT.

Verzeker, dat zal voort geschieden.

IZA-

IZABEL.

Ontsluit de kist, nou niet te vreezen?
Dit schynt de Voddemart te weezen.
Maar Bruidegom, wat wil dit zyn?

BARENT.

Dat is de alwaardige Krispyn.
Dat is Krispyn vol weerenschappen;
Hy leert schoenmaaken, en schoenlappen?
Hy's van ons gilde ons Opperheer,
Om dat hy stal by nagt het leer,
Waar van hy daags de schoene maakte,
Die dan aan d' armen voeten raakten.

IZABEL.

Maar dit gelykt een linne zak.

BARENT.

Wel Bruid, dat is myn Bruigoms pak.

IZABEL.

'k Zag zwarter linnen nooit myn daagen!

BARENT.

Dat doet ik heb het lang gedraagen.
Zes maanden loop ik met een hemd,
En 't blyft zoo wit. . . .

IZABEL.

Dat is niet vreemd!

Maar Bruidegom, wat wil dit weezen?

BARENT.

Dat was myn sondaags kleed voor deezen!

IZABEL.

Maar wat is dit, wel dat staat schoon?

BARENT.

Twee Offe Hoorens,

Dat is een Hoorendraagers kroon,
Het pluimpje van de koekernoeten,
Die men gemeenlyk zoo ziet groeten.
'k Vereerze aan jou myn Egtgespan.

IZABEL.

Die geeven vrouwen aan haar man.

DE GEWAANDE ADVOCaat,

Ik heb dit fierfel niet van nooden,
 De mannen draagent 't is de moden.
 Maar lief daar komt myn Vader aan,
 Met Oom.

BARENT.

Dan is 't geen tyd te staan.

Ik ga, wilt gy nu de oorzaak weeten,
 'k Heb nog wat Huisraad, t'huys vergeeten,
 Zeg Vader, ik kom daatlyk weer.

E L F D E T O O N E E L.

AUGESTYN, KARLOFISI, JONKER.

KARLOFISI.

MAar dat verwondert my nog meer,
 Zoo schielyk, zonder my, wat reden?

AUGESTYN.

Hoor broer, men moet het yzer smeeden
 Terwyl het heet is, hy is ryk,
 Geen Wyze leefster zyns gelyk,
 Hy spreekt wel honderd vreemde taalen,
 Hy zult er zelve in verdwaalen.

KARLOFISI.

Mortalibus doctrina est honari omnibus.
 De weeten schappen zyn meer waard,
 Als alle schatten op der aard.
 Daarom verlang ik bove maaten,
 Om met myn nieuwe Neef te praaten.

T W A A L F D E T O O N E E L.

AUGESTYN, KARLOFISI, JONKER, BARENT.

AUGESTYN.

DAar komt hy, ziet zyn wyze trêen,
 Geleerdheid straalt uyt al zyn lêen.
 Hy zal u ver de loef af steeken.

KARLOFISI.

Die wys is spreekt, en hoord graag spreken.

BA-

KLUCHTSPÉL: 37

BARENT.

Het zaad van wysheyd, Heer dat leid
In de eedele stilwygentheyd.

KARLOFISI.

Heer Broeder, met uw welbehaagen,
Laat toe dat wy elkaar wat vraagen,
Het spitst de geesten meer en meer,
Quid est Justitia, myn Heer?

BARENT.

Hoe zal ik deeze vraag ontleggen?

JONKER.

Het is Regtvaerdigheid te zeggen.

BARENT.

Myn Heer dat is Regtvaerdigheid,

KARLOFISI.

Heer Neef, gy hebt zeer wel gezeid.

BARENT.

Heer Oom, hoord, nou moet ik wat vraagen;

KARLOFISI.

Vraag wat u lust 't zal my behaagen.

BARENT.

Antwoord my nu eens kort en dra,
Verklaar, quid est Justitia.

KARLOFISI.

Justitia est constans & perpetua voluntas

Jus suum cuique tribuendi,

Te willen elk het zyne geeven.

BARENT.

Myn Heer, dat hebje klaar beschreeven;

KARLOFISI.

Dat heeft Justiniam gezegt,

En van die Wet de grond gelegd,

't Jus, van Justiniam gegeeven,

Werd Regt, Regtvaerdigheid beschreeven.

BARENT.

Myn Heer, gy hebt een groote geest.

KARLOFISI.

Dien Imperator is geweest,
De infelder van 't regtveerdig leeven,
Gelyk in 't Korpus ftaat gefchreeven
Door Bartel, Baldes, Tiophiel.

BARENT.

Die Heeren ken ik, by me ziel!

KARLOFISI.

Mefates Jafon, Hipolites,
Mafcordes.

BARENT.

En Aran en Tites!

KARLOFISI.

Grondleggers zyn dit, zoo elk zegt;
Van 't onwaardeerlyk Roomfe Regt.
Hebt gy de fleutel van Requesten?
Van Testamenten en Arresten?
Van felfiebrieven klaar en blood?
Die hier zoo noodig zyn als brood.
Verftaat gy 't woord wel van mandaten?
Leest gy het boek wel van Plakaaten?
Weet gy van Reformatie wel?
Van mandement in Cas de appél?
Aldeeze fleutels moet gy weeten.

BARENT.

Ik hebze nou juist t'huis vergeeten.

KARLOFISI.

Kent gy grive aminima?

BARENT.

Heer Karlofifi ik zeg ja.

KARLOFISI.

Kent gy garant wel in raau axie?

BARENT.

Ja, maar ik ben niet van die faxie.

KARLOFISI.

Weet gy wel wat Dekreeten zyn?

KLUCHTSPÉL

37

BARENT.

Kend gy het Wetboek van Krispyn?
 Dat boek zoo groot in weytse tittelen,
 Bestaat in twintig Hoofdkapittelen,
 Waar van dat de eersten alle zes;
 Beschryven de Spanriem, Snymes,
 Pikgaaren, Borstlap, en Klopscheenen;
 Spanelsen, Likhoud, en Wetsteenen.
 En de andre veertien schryven kloek,
 Van Nyptang, Handleer, Schorteldoek;
 Van Buigwas, Kurk, Priem, en de meesten,
 Van Borstels, Elsen en van Leeften.

AUGESTYN.

Gaan wy in huis, laat dat Latyn
 Myn Heer voor die geleerde zyn.
 Ik ben al moe van hen te hooren,
 Ons byzyn mogt hen ook verstooren.

DE RTIENDE TOONEEL.

KARLOFISI, BARENT.

KARLOFISI.

DE boeken van Justiniaan,
 Die konnen op den Dam niet staan,
 Nog op de Beurs, ja ik derf zeggen,
 Men moest nog eens de Stad uitleggen,
 En gaan vergrooten Amsterdam.
 Indien zyn Boekenkas hier kwam,
 Ik heb daar van met dees myn oogen;
 Alleen gezien de Cataloge
 In plano, groot na dat ik gis,
 Gelyk de Reus in 't Doolhof is.

BARENT.

Krispyn heeft meer en grooter boeken,
 Elk blad is groot tien schorteldoeken,
 De Letter O die is zoo groot,
 Gelyk de heele Weereltkloot,

Die op 't Stadthuis staat, en de woorden,
Zyn dik en lang als kabelkoorden.

KARLOFISI.

De boeken van Justiniaan
Die hebben ons meer dienst gedaan.

BARENT.

En dat Krispyn niet had geschreeven,
Zoo zoumen zonder laarzen leeven,
En loopen zonder muil of schoen
Gelyk de Barrevoeters doen.

KARLOFISI.

Justiniaan ay hoord myn reeden,
Bragt aan de heele waerelt vreedem.

BARENT.

Zwyg zeg ik als ik spreken zal,
Of ik breng oorlog over al.

KARLOFISI.

Leen naar ik zeggen zal uw ooren,
Of gy zult na myn vuisten hooren,
O jy zult voelen door myn slaan
De wetten van Justiniaan.

BARENT.

Kom ik het Wetboek eens t'ontvouwen
Van myn Krispyn, ik zal je touwen,
Voel, dat 's een kragtig Argument.

KARLOFISI.

Wel hei, wat drommel scheelt de Vent!

BARENT.

Jy krygt door myn Krispyns vermoogen
Een dikke Neus met twee blaauw Oogen.

KARLOFISI.

Ik ben schier dood, myn hoofd, myn gat,
Myn arm, myn been, myn neus is plat.

Barent kruipt uit het kleed.

'k Moet echter ook een kansje waagen,
Daar, daar en daar, dat zyn eerst slaagen.

Justit

Justinianus doet jou dat;
 Veeg nou aan jou Krispijn jegat!
 Sta op, sta op, ik schenk je 't leeven;
 Ik zal jou myn genade geeven,
 Myn gramschap is gedaan, ik zweer.
 Maar hoe? hy heeft geen afem meer.
 Hier is geen mensch, 'k begin te vreezen;
 Het zal gewis de duivel weezen.
 Och Broeder kom, myn angst is groot!
 Kom hier de duivel die is dood.
 Of 't is een geest, dat wil ik zweeren;
 Of nachtgespook in mensche kleeren,
 Myn hert begint te beeven, ik
 Word angstig, ach! ik sterf van schrik;
 Want zoo 't een geest is och och lacy,
 Zoo komt hy hier tot myn Temtacy.

VEERTIENDE TOONEEL.

AUGESTYN, KARLOFISI.

AUGESTYN.

MAar heeft het vraagen wel gegaan?
 Heeft hy in alles u voldaan?
 Spreekt hy niet alderhande Taalen?

KARLOFISI.

Ay laat ik eerst myn azem haalen.

VYFTIENDE TOONEEL.

AUGESTYN, KARLOFISI, BARENT.

BARENT.

IK kruip weer aardig met een snap,
 Gelyk te vooren in myn Kap.

AUGESTYN.

Is hy niet waardig hoog gepreczen!

KARLOFISI.

Die Vent dat zal de Duivel weezen;
 Ik sloeg hem tot hy nederviel;

DE GEWAANDE ADVOCaat;

En ziet toen had hy lyf nog ziel.

BARENT.

Ben ik een Geeft wat moogje droomen?

KARLOFISI.

Men zal jou hangen gy moogt schroomen.

Men weet voor tovenaars hier raad.

BARENT.

Dat's mis ik ben een Advocaat;

Ik ga met goe Commissi kaapen.

AUGESTYN.

Daar komt de Schout, met al zyn knaapen.

ZESTIENDE TOONEEL.

AUGESTYN, KARLOFISI, SCHOUT, MEINDERT, en twee stommen.

KARLOFISI.

Ter goeder uur Heer Officier,
Brenge tog die tovenaer van hier,
En doet hem op den Dam verbranden.

SCHOUT.

Kom vat hem Meyndert, by de handen.
Geef u gevangen op myn woord,
Geef u gevangen zeg ik voort.

KARLOFISI.

Daar staat hy nou ik zag nooit slegter,
Zoo schrikt de Duivel voor de Regter.

SCHOUT.

Men knevelt hem ter deeg.

MEINDERT.

Ik zal

Maar Heer wy hebben nimmendal.

SCHOUT.

Hy is ons nochtans niet ontloopen.

MEINDERT.

Myn Heer hy is dit kleed ontkroopen.

SCHOUT.

SCHOUT.

Ontkroopen, hoe is hy er uit?

Ja zeker, ó die looze guit.

Kom mannen, wakker niet te draalen,

Men moet de Duivel agter haalen.

AUGESTYN.

Kom zoeken wy in deeze siraat,

Men moet hem vangen 't gaat zoo 't gaat.

ZEVENTIENDE TOONEEL.

BARENT.

ZY willen my voor promoveren

Tot Advocaat de galg vereeren.

'k Wensch Jonker Blyhert met zyn gat,

Eens op een scharpen heekel zat.

Maar zag ik moet hier niet lang klappen

Onnut, ik moet weer schoene lappen.

*Hy zingt en lapt schoenen.**Weet dat Haagse Barent haat,**Zoo te speelen Advocaat.**'k Wens dat Jonkers gat,**O die Rekel,**Op een hekel,**'k Wens dat Jonkers gat,**Op een scharpen heekel zat.*

ACHTIENDE TOONEEL.

AUGESTYN, KARLOFISI, BARENT.

AUGESTYN.

Maar Barent buur heb jy hier ook

Gezien, een Geest, of Nagtgespook

In deeze siraat te loopen waaren?

BARENT.

'k Weet van geen Geest nog Tovenaaren.

AUGESTYN.

Dan was 't de Duivel.

BARENT.

Ja misschien.

De Duivel laat hem niet meer zien.

KARLOFISI.

Hoe, is dit Barent buur, wel deeze,

Zal de Advocaat Barnardo weezen,

Wel Heer Barnardo zit jy hier?

Heer Schout, Heer Schout, Heer Officier.

BARENT.

Loop laat de Schout zyn Besje zoenen.

KARLOFISI.

Daar zit de duyvel, hy lapt schoenen,

Nou weet ik zeker en 't is waar,

De duyvel is een Konstenaar.

BARENT.

Wat mag die ouwe gek al snappen;

De Duyvel kan geen schoenen lappen.

NEGENTIENDE TOONEL.

BARENT, AUGESTYN, KARLOFISI, SCHOUT,

MEINDERT, *gevolg.*

D AAR zit de Toovenaar ik zweer.

KARLOFISI.

BARENT.

Wel ik bezweer jou tienmaal meer,

Ben ik een Geest, wel wagt jou handen,

Of anders zal ik die verbranden.

SCHOUT.

Ik ben myn Heer den Officier.

BARENT.

En ik ben Haagse Barent hier.

SCHOUT.

Kom Barent geef jou voort gevangen.

BARENT.

Bruy hier van daan en laatje hangen.

SCHOUT.

SCHOUT.

Jy leeft jou Buuren tot verdriet.

Kom vat hem.

MEINDERT.

Heer ik durf niet.

't Was Haagse Barent wel voor deezen;

't Zal nou de Droes in t'petic weezen.

KALOFISI.

Och gryp hem, 't is een Tovenaar.

BARENT.

Dat liegje, voelje dat niet klaar.

Jou ouwe gek, voel, dat 's geen loogen;

Wat tover Riemen al vermoogen.

SCHOUT.

Vat Meindert, vat hem, houd hem vast.

MEINDERT,

Hy's weg.

SCHOUT.

Men volg dien stouten gast.

TWINSTIGSTE TOONEEL.

IZABEL, JONKER, BARENT.

MY dunkt ik heb gerugt vernomen.

IZABEL.

'k Zie Haagse Barent ginder koomen.

Hoe gaan de zaaken, Barent buur?

BARENT.

Zoot'Advocaaten dat valt zuur.

JONKER.

My dunkt daar hoor ik weer gerugten.

BARENT.

Och Haagse Barent die moet vlugten.

Ik weet niet méer als deeze list,

Te kruypen in myn eygen kist.

SCHOUT.

44 DE GEWAANDE ADVOCaat,

SCHOUT, *van binnen.*

Men neem den Tovenaar gevangen.

BARENT, *uit de Kist.*

Eerst hebben en dan op te hangen.

EENENTWINTIGSTE TOONEEL.

JONKER, IZABEL, SCHOUT, MEINDERT,

AUGESTYN, KARLOFISI,

BARENT, *Gevolg.*

SCHOUT.

HY moet hier zyn, elk toont zyn plicht,

Of hy betovert my 't gezicht:

Zoekt wakker, ziet wel uit uw oogen,

Ik ben nooit meer als nu bedroogen.

BARENT, *van achter de Seherm.*

Hoe zoekje hier de Tovenaar?

Kom voelt hem daar, en daar, en daar.

SCHOUT.

Daar's weer de Tovenaar verscheenen,

Men vat hem aan.

MEINDERT.

Hy is verdweenen.

SCHOUT.

Komt mannen zoek hem over al,

'k Zweer hy ons niet ontloopen zal.

TWEEENTWINTIGSTE TOONEEL.

JONKER, IZABEL, AUGESTYN, KARLO-

FISI, BARENT.

AUGESTYN.

IK ben ontstelt, die razernyen,

Heer Broeder, moet ik om u lyen.

JONKER.

Wel Barent wel jy maakt het raar.

SCHOUT, *van binnen.*

Men vat, men vangt den Tovenaar.

BARENT.

Hiet jy dat raar, ik ben vol schroomen,
Och, och! ik zie de Schout weer komen?
Ik hou my noch aan de eerste list.

AUGESTYN.

Heer Schout hy is in deeze kist!

DRIENTWINTIGSTE TOONEEL!

SCHOUT, MEINDERT, AUGESTYN, KAR-
LOFISI, JONKER, IZABEL.

SCHOUT.

DAn is hy in zyn dood gekroopen?
Kom Meindert maak de Kist voort open!

MEINDERT.

Ik zal, maar och ik schrik en beef,
Hy isser niet zoo waar ik leef.
Het zal gewis de Duivel weezen.

SCHOUT.

Wat duivel staat de gek te vreezen?
Ik heb de Tovery verstaan,
De Kist kan daar ook open gaan,
Kom zet hem zoo, daar is hy open?
Hy zal ons dan niet licht ontloopen.

BARENT, *van binnen.*

Men vangt den Tovenaar, gryp aan
De Schelm zal ons nu niet ontgaan.

SCHOUT.

Kom Mannen volg my onverleegen;
Neem elk braaf in de vuist uw Degen.

VIERENTWINTIGSTE TOONEEL!

AUGESTYN, KARLOFISI, JONKER,
IZABEL, BARENT.

BARENT.

IK kruip weer in myn voorig gat,

AUGESTYN.

Heer Officier hy is al vat.

Hy is weer in de Kist gedooken.

VYFENTWINTIGSTE TOONEEL.

AUGESTYN, KARLOFISI, JONKER, YZABEL,
SCHOUT, MEINDERT, BARENT, en gevolg.

SCHOUT.

DAn is zyn vonnis uitgesproken.
Bezet de Kist met alle man.

Kom Meindert gryp hem nou maar an.

Doe open, vat hem by de lappen.

MEINDERT.

Myn Heer hy zal my niet ontsnappen.

KARLOFISI.

Zyn Tooveryen hebben uit.

SCHOUT.

Maak op de Kist.

AUGESTYN.

Daar staat de Guyt.

Heer Schout, wil deeze Boef niet spaaren?

KARLOFISI.

Verbrand hem als de Toovenaaren.

BARENT.

'k Zeg hou jou handen van me gat,

Of anders krygje, voelje dat?

SCHOUT.

Stap uit de Kist, ik wil jou zweeren;

Ik zal jou poffen jou verleeren.

Heb jy jou Paternosters klaar?

Komt Mannen grypt hem by het haar.

JONKER.

Gemak, wilt al die moeiten spaaren

Heer Karlofisi, wil bedaaren,

En gy Heer Schout, wat gy hier ziet

Gebeuren, is door my geschied.
 Dat's Haagse Barent, die voor deezen
 Uw Schoenelapper pleegt te weezen,
 Heer Augestyn, die heb ik nou
 Gehuurt, op dat hy eenmaal jou,
 Door zyne list, en snakeryen
 Zou van uw zotte zín bevryen,
 Van dat ge uw Dochter, die daar staat;
 Wilt dwingen aan een Advocaat.
 Nu is u middagklaar gebleeken,
 Wat gekken datter konnen steeken
 In't Advocaate kleed, dat's klaar.

AUGESTYN.

Die waarheid Heer, is al te waar:
 Maar waarom hebt gy dit verzoonen;
 En deeze zotterny begonnen?

JONKER.

Om dat ik Jonker Blyhert ben:
 Daar is uw Brief.

AUGESTYN.

Wel, ik beken

Ik heb uw deeze Brief geschreeven;
 En zal u ook myn Dochter geeven.
 Myn zinnen zyn heel omgekeert,
 Uw schranderheid heeft my geleert;
 Geen Advocaat zal my meer trekken;
 Want onder haar zyn ook veel gekken!

KARLOFISI.

Wat zegt gy Broeder Augestyn?

AUGESTYN.

Hoord gy zyt gek, en die zoo zyn.
 Nu zult gy Jonker Blyhert trouwen.

IZABEL.

Zoogy uw woord maar komt te houwen?

AUGESTYN.

Hy heeft myn woord, myn hert, myn schrift;

IZA

IZABEL.

Heb dank Heer Vader voor die gift.

SCHOUT.

Wie zal myn moeiten my betaalen?

AUGESTYN.

Kom in ik zal u wel onthaalen?

BARENT.

Heer Karloffsi, dit 's verdraait,

Gy staat als ik, wy zyn bekaait:

Veeg vry jou gat aan al je boeken?

KARLOFISI.

'k Zou de geleertheid wel vervlocken?

JONKER.

Wel Haagse Barent goeje knegt,

Daar is uw loon.

BARENT.

Wel Heer dat 's regt,

Nu weet ik ook dat Advocaaten,

Hun geld verdienen maar met praaten.

E I N D E.

